

Nieuwsbrief Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk

Jaargang 2011, nummer 2

Juli 2011

Museumbunker:
Bosweg 15, Noordwijk

Openingstijden:
Zondagen tot 15 sep-
tember van 10 tot 17
uur.
Entree: volw. € 2,-, kind
t/m 12 jaar € 1,-.

Rondleiding van ca. 1,5
uur door bunkercom-
plex **uitsluitend** na
reservering bij Informa-
tiet centrum Noordwijk,
tel. 071 -36 193 21
Tarieven: zie
www.atlantikwall.nl ,
onder openingstijden.

Voor rondleidingen van
groepen buiten reguliere
openingstijden gaarne
overleg via tel. 071 -
3615785

In dit nummer:

Van de redactie |

Van de bestuurs-
tafel |

Een verdedigings-
werk uit een an-
dere oorlog 2

info@atlantikwall.nl .

Van de redactie.

Hier de tweede
nieuwsbrief van dit
jaar. Er is beknopt
nieuws van de be-
stuurstafel, en een
hoofdartikel over een
verdedigingswerk uit
de Koude Oorlog. In-
gaande het volgende
nummer willen wij een
reeks interviews met
vrijwilligers starten.
Wij horen graag wie
zich wil laten interview-
wen! Aanmelden kan
persoonlijk of via

Van de bestuurstafel.

In april was er een be-
stuursvergadering. De
volgende zaken zijn
hier besproken: stand
van zaken ecologisch
onderzoek en aanvraag
diverse vergunningen,
overzicht uitgevoerde
en nog uit te voeren
werkzaamheden, thema
expositie 2011, financi-
eel verslag 2010 en up-
grade nieuwsbrief naar

kleurversie. In een vol-
gende nieuws-
brief wordt uitvoeri-
ger in gegaan op on-
langs uitgevoerde en-
voorgenomen werk-
zaamheden.

Een verdedigingswerk uit een andere oorlog

'Maakte enkele jaren gele-
den tijdens een hete zo-
mer een stevige wandeling
door een prettig koel,
uitgestrekt bosgebied op
het Duitse platteland.
Kwam daarbij terecht op
een vreemd gevormde
open plek, met een
bloemkoolvormig wegen-
patroon met ronde open
plekken, enkele kleine
overwoekerde gebouwtjes
zonder dak met resten
van legergroene verf, een
grote bult aan de rand
met een schoorsteen er-
op. Door de weelderige
begroeiing was het niet

mogelijk vanaf grondni-
veau een goed overzicht
te krijgen.

De locatie bleek destijds
in redelijk goede resolu-
tie op Google Earth terug
te vinden. De plek die ik
had aangetroffen bleek
een omstreeks 1994
door onze Koninklijke
Luchtmacht verlaten
HAWK-stelling, om pre-
cies te zijn die van het
328e squadron van III-
GGW, de Derde Groep
Geleide Wapens met als
hoofdplaats het nabijgele-
gen Blomberg. Exacte
locatie van de plek:

51°53'42.79" N
9°13'47.33" O, bij het
dorpje Schwalenberg.

Onze luchtmacht droeg
in de koude oorlog in
NATO-verband met en-
kele groepen Geleide
Wapens bij aan de ver-
dediging van het West-
Europese luchtruim. Op
het hoogtepunt van de
koude oorlog lag er een
raketten-gordel, met di-
vers luchtafweer voor de
korte- en middellange
afstand tussen de 50 en
150 km. vanaf het ijzeren
gordijn van Noorwegen
tot pakweg Turkije.

Colofon:
Stichting Atlantikwall
Museum Noordwijk

Postadres
Wilhelminastraat 43
2201 KB Noordwijk
info@atlantikwall.nl

Bankgegevens
Gironr. 9185700
tnv St. Atlantikwall Museum te
Noordwijk

Redactieadres: zie boven.

Bestuur:

Voorzitter: Victor Salman
Secretaris : Dirk Zweers
Penningmeester : Jan Heus
Lid : Ruud Boot
Lid : Cor van Duin
Lid/PR : Marjolijn van der Jagt
Lid : Toon van der Hoek

Redactie Nieuwsbrief:
Eveline Boot
Dirk Zweers

In een volgend nummer:

- Bunkers bij radio Nora
- Bunkers bij Huis ter Duin
- Vorderingen S414 etc.
- Interview met vrijwilliger?

Plattegrond van een andere verlaten HAWK stelling welke door het ontbreken van bos nog goed vanuit de lucht zichtbaar is.

Het HAWK-wapen was een min of meer mobiel (via stuk of vijftien vrachtauto's) geleid grond-lucht raketsysteem tegen vijandelijke vliegtuigen, met een bereik van maximaal 15 km. verticaal en 35 km. horizontaal. HAWK staat voor Homing All the Way Killer, en is in de jaren 60 in de VS ontwikkeld door fabrikant Raytheon. Het geleiden van deze raketten gebeurde op twee manieren: een hoog-vermogen Radar 'verlichtte' het doel, de raket kon de radar-weerkaatsing zien, en vloog er op af; daarnaast werd het doel vanaf de grond met volgradars bekeken, en werd er informatie over snelheid en koers van het doel naar de raket gestuurd. Op de raketten konden verschillende soorten explosieve koppen worden gemonteerd. Meestal waren ze voorzien van conventionele explosieven in sterk versplinterende mantel. Door dit laatste konden ze bij onverhoopt missen van

het doel door de grote wolk splinters toch nog flinke schade aan een vliegtuig aanrichten. Na het vallen van het IJzeren Gordijn einde 1989 is door het wegvallen van de toenmalige vijand vrijwel de gehele NATO-rakettengordel opgedoekt. De twee overgebleven GGW's zijn naar Nederland teruggehaald, en samengevoegd tot de Groep Geleide Wapens Nederland op Vliegbasis De Peel. Alle inmiddels overcomplete HAWK-systemen zijn in 2004 als puik onderhouden occasionnetjes overgedaan aan de Roemeense defensie.

Wie nog resten van Nederlandse- of overige NATO-raketstellingen in (voormalig

West-) Duitsland live wil zien, moet daarmee niet te lang wachten. De locaties worden vaak teruggegeven aan de natuur of krijgen een agrarische bestemming (meestal bosbouw), waardoor er over 5 a 10 jaar vrijwel niets meer van terug te vinden is. De ronde open plekken die ik waarnam waren de opstelplaatsen van radar-sets en lanceerplekken, de bult met schoorsteen was de munitiebunker van de stelling.'

Websites voor nadere informatie:

Defensie.nl onder luchtmachtbasis De Peel; Wikipedia, zoekterm HAWK; relikte.com (Duitstalig) onder Luftabwehr.

Dirk Zweers

Onder:

HAWK-raketten op lanceervoertuig op Duits platteland; een complete stelling bevatte diverse voertuigen met o.a. radarapparatuur, generatoren, bedieningsapparatuur en accommodaties voor personeel.

